

Celjski TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE CELJA

Poštšina plačana v gotovini

ENOTNOST NAŠE PARTIJE JE NELOČLJIVA OD BRATSTVA IN ENOTNOSTI NAŠIH NARODOV IN POTEM TAKEN PADA NA NAS ČLANE KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE, TEM VEČJA ODGOVORNOST, ZATO, TOVARIŠI, BODIMO NEUSMILJENI DO VSEH ODKLONOV V NAŠI PARTIJI, ČUVAJMO NJENO ENOTNOST IN ČISTOST, OBLADAJMO ČIM BOLJ ZNANOST MARKSIZMA-LENINIZMA, GOJIMO OSNOVNE LASTNOSTI KOMUNISTOV — KRITIKO IN SAMOKRITIKO, KOT ENO NAJJAČJH OROŽIJ KOMUNISTOV PRI VSAKDANJEM DELU PRAVILNEGA IZVAJANJA PARTIJSKE LINIJE.

Iz referata tov. Tita na V. Kongresu KPJ

Leto I. — Štev. 22.

Celje, dne 31. julija 1948.

Cena 2 din

Naši delovni kolektivi so v kongresnih dneh še bolj dvignili produkcijo

V Štorah presegajo obveznosti, ki so jih prevzeli za desetdnevno medkongresno tekmovanje

Predkongresno tekmovanje, ki se je razvnelo in doseglo svoj višek in največje uspehe v zadnjih dneh, je dalo delavcem v železarni še večji elan. V čast V. Kongresa KPJ so ponovno vstopili v tekmovanje, ki bo trajalo 10 dni. Postavili so si še večje naloge, kakor pa v predkongresni dobi. V Martinarni so obljubili, da bodo povečali dnevno produkcijo za 3 tone železa. Prav tako so valjarji sklenili povišati za 3 tone dnevni delovni učinek, livarji pa za 2 tona. V električni delavnici so sklenili, da bodo v teh dneh napeljali električno razsvetljavo na prostor za staro železo. V energetskega oddelku bodo prihranili 4 tone premoga dnevno. Tesarji so sklenili, da v teh dneh napravijo preko plana 10 vozičkov za ozkotirno železnico. Tudi zidarji niso hoteli ostati kar tako. Napravili bodo industrijski

vodovod. V tehnični pisarni pa so obljubili, da bodo poleg rednega dela napravili v čast Kongresu načrte za nakladalne naprave na železniški postaji.

Svoje obljube pa tudi častno izpolnjujejo. Ne samo to. V nekaterih oddelkih so daleč presegli zadane obveznosti. Tako so v martinarni 24. t. m. zvišali produkcijo, ne za 3 tone, kakor so obljubili, pač pa za 9,7 ton, dne 25. 7,7 ton. Največji uspeh pa so dosegli v ponedeljek dne 20. tega meseca, ko so presegli produkcijo predvideno po planu za 14,5 ton.

Tudi v ostalih oddelkih častno izpolnjujejo svoje obljube. V livarni producirajo po eno tono več kakor po planu. V energetskega oddelku pa prihranijo, kar so obljubili, po 4 tone premoga dnevno.

Železničarji na celjski postaji so v dneh zasedanja V. Kongresa KPJ dosegli velike uspehe

Velik tekmovalni polet v času zasedanja V. Kongresa KPJ je zajel tudi železničarje na naši postaji. Sklenili so, da bodo posebno skrbeli te dni za prekoračenje plana, znižanje polne lastne cene in poleg službe redno hodili na prostovoljno delo.

Prvi dan so prekoračili plan za 8 odstotkov, 23. t. m. za 3 odstotke, 24. t. m. za 6 odstotkov in 26. za 8 odstotkov. Nizke številke prekoračitve plana pa nam pokažejo, da je plan realen in da ga je težko doseči, torej so se za 8 odstotkov preko plana morali pošteno boriti. Medtem so zniževali polno lastno ceno. Prvi dan Kongresa za 5 odstotkov, drugi dan za 6 odstotkov, v

naslednjih dneh pa za 2 do 3 odstotke.

Prav aktivno so se udeleževali prostovoljnega dela. Kogar le ni služba ovirala, je pohitel v Babno na gradilišče zadružnega doma ali na ruševine v mestu. Na prvi dan Kongresa je 9 članov opravilo 56 ur, med njimi je Kristan Karl sam delal ta dan 8 ur. Poleg redne službe opraviti še 8 ur težkega dela, ni kar tako, toda že drugi dan je imel posnemalce. Tov. Zalašek Mila in Sešli Ivan, sta delala po 8 ur pri zadružnem domu, ostalih 17 članov pa je opravilo 80 ur. V soboto je samo 9 članov podružnice opravilo 62 prostovoljnih delovnih ur.

podružnica sama. Se ob občnem zboru so nekateri prikazovali težkoče, da jih ne bo mogoče premagati, da nismo sposobni. A sedaj vidimo, novi odbor je vse drugače prijel za delo, kot stari. Visoko je dvignil zavest naših delavcev. Strokovno delo je dobivalo vedno večji pomen. To pa še ni vse. Dobro so zajeli tudi delavce v kulturno prosvetno življenje. Pred par dnevi smo videli na odru večinoma igralce — delavce tiste, ki pečejo opeko, kopljejo glino itd.

Novi odbor je hitro z naglimi ukrepi popravil to, kar je zamudil stari odbor. Vključil je ves delovni kolektiv v aktivno delo in pokazal kaj zmora delavec, vsem opim, ki so prej govorili, da v opekarni ni mogoče zboljšati stanja. Na proslavi v čast V. kongresa KPJ so nagradili 27 tovarišev, ki so se najbolje izkazali v delu, takih ki so največ prekašali norme v zadnjih mesecih.

Borba za kvalitativno produkcijo v Cinkarni

Delavci v valjarni so pravilno razumeli, da se danes ne borimo več samo za kvantitativni porast produkcije, temveč tudi za kvalitativni.

Se posebno pazljivo je polagal kolektiv pri valjanju cinkovih plošč, katere se uporabljajo za izdelavo avtopijskih plošč, katerih potrošnja je v ozirom na naš tisk vedno večja. Danes Cinkarna v Celju zalaga vse tiskarne v Jugoslaviji z avtopijskimi ploščami, ker je produkcija istih vedno večja.

Dasiravno je bil plan produkcije v brusilnici avtopijskih plošč za 1 tono povečan, je kolektiv tega oddelka že dne 26. julija presegel mesečni plan za 14,77 odstotkov. In če vprašate danes delavca pri brusilnem stroju, kako je to mogoče, ti bo odgovoril: »Zaradi te-

Na gradilišču zadružnega doma v Medlogu je dosti prostovoljcev dokazalo veliko zavest in požrtvovalnost

Zadružni dom v Medlogu, oziroma na Babnem bo v nedeljo pod streho. Kakrščen je, kot eden največjih v Sloveniji, je zahteval za dograditev mnogo truda. Dež, pa tudi razne tehnične težkoče so ovirale, da ni bil dograjen do 25. t. m., kakor je bilo objavljeno. Pri gradnji in prav tako pri zbiranju materiala so prostovoljci pokazali, kako razumejo potrebo po socialistični preobrazbi naše vasi. Velike množice prostovoljcev so posebno zadnje tri ledne zelo požrtvovalno delale. Kakor povsod so se tudi tukaj izluščili iz mase prostovoljcev najboljši, najaktivnejši in zato je prav, da jih spoznamo vsi, da bi tako dobili še več posnemalcev, ki bi se od njih učili.

Med najboljšimi lahko omenimo 61 letnega Vidica Franca, upokojenca, ki je dosedaj opravil 170 prostovoljnih delovnih ur, posebno ga pa odlikuje to, da delo, ki mu je odrejeno vedno prav vesno izpolni. Pukelj Filip je opravil dosedaj nad 460 prostovoljnih ur. Ker dosedaj še ni bil sprejet v OF mu bo to brez dvoma

pripomoglo, da bo lahko postal član Osvobodilne fronte.

Da je delo potekalo vsaj do neke mere tako uspešno, imata največje zasluge organizatorja dela Kremenšek Alojz in Vučko Ivan. Prvi ima od 27. marca sem nad 400 prostovoljnih ur, drugi pa je vesno skrbel za dobavo lesa in materiala, organiziral prevoze in delovno silo.

Pri delu so se dobro izkazali tudi kmelje: Klinar Franc, iz Loznice, Hribnik iz Babnega, Lipovšek Franc, Svagula Ivan, Nahberger Jože in Cremožnik Peter, ki so poleg vsega kmečkega dela prevzeli s konji precej gramozov. Najboljši med njimi pa je bil prav golovo Oder Martin, voznik iz Joštovega mlina, ki je sam opravil nad 50 voženj.

Kot celota se je zelo aktivno udeleževala dela mladina iz vrtnarske šole v Medlogu, prav tako tudi pionirji iz Loznice. Izmed žena iz Loznice, je bila najbolj aktivna Šmigovec Ivanka, ki ima dosedaj nad 160 prostovoljnih ur. Tudi organizacija AFŽ v Medlogu je bila precej agilna, za kar ima največ

SKOJ je dosedaj v Celju uspešno vodil mladinsko organizacijo

V tem času, ko naša slavna Partija pregleduje na V. Kongresu rezultate svojega dela, ko potrjuje pravilno delovanje svojega vodstva pri izgradnji socializma, je prav da tudi mi pregledamo delo in uspehe organizacije, katero vodi Partija — da pregledamo delo SKOJ-evske organizacije v Celju.

SKOJ ni danes ničesar tujega naši mladini. Po vseh naših tovarnah, podjetjih, ustanovah in na terenu so grupe SKOJ-a, ki vodijo našo mladino. Vsak mladinec, vsak brigadir ve danes da lahko postanejo člani SKOJ-a le naj, boljši in najbolj predani mladinci. Kakor v vojni, tako tudi sedaj komunistična Partija posveča še prav posebno skrb SKOJ-u, ki ima kot avantgarda mladinske organizacije najboljše stik z vso delovno mladino in je neizčrpen vir mladih delovnih sil za izgradnjo socializma. Že v predvojni dobi so se naši mladi SKOJ-evci tudi v Celju borili za zrušenje starega kapitalističnega reda, borili so se zato, da mladini prikažejo trhlost in izkoriščanje kapitalistov, ter jo pripravljajo za borbo proti njim. Njih uspehi takrat niso izostali. Leta 1941, ko je dala KP pod vodstvom tovariša Tita poziv narodu za borbo proti okupatorju je bil SKOJ prvi na čelu mladine, ki se je odzval pozivu naše slavne Partije. Iz borbe nam je vsem poznan znani mladi borec in partizanski pesnik Kajuh iz naše I. gimnazije, ki je bil borec za boljše življenje naše mladine že v stari Jugoslaviji in je svoje mlado življenje daroval za dobrobit naše mladine v času narodno-osvobodilne borbe. In ne samo Kajuh, še mnogo drugih mladih komunistov je darovalo življenje za to, kar ima mladina danes, in to je mlado ljudsko državo, ki se

dnevno bori, da bi bilo naši mladini življenje čim lepše.

Tako kot v času borbe se je naša mladina tudi sedaj odzvala pozivu naše Partije za izgradnjo socializma v državi. Uspehi naše mladine tudi sedaj v času gradnje socializma govore, da je mladina na čelu s SKOJ-em privlačno razumela poziv Partije in se je v celoti vključila v borbo za izvedbo naše petletke.

V letu 1945 je bila prva naloga članov SKOJ-a, da organizirajo in vključijo v mladinsko organizacijo vso mladino, tako tovarniško, dijaško, vajeniško in kmečko. Ta naloga ni bila lahka, vendar jo je SKOJ-eva organizacija zadovoljivo izvedla, saj je danes v LMS vključene 95 odstotkov mladine. Izven organizacije je še del nezainteresirane mladine s katero pa mora danes SKOJ-eva organizacija še posebno delati in vključiti 100 odstotno mladino v organizacijo.

Tudi pri ostalih nalogah, kot so izvedba agrarne reforme, obnova porušene domovine, pri izvajanjih setvenih planov, v davčni politiki je mladina s svojim delom dokazala in potrdila pravilnost linije Partije. V letu 1946 je mladinska organizacija pod vodstvom SKOJ-a in Partije prvič organizirala brigado mladih prostovoljcev za gradnjo proge Brečko—Banoviči. Brigada v kateri je bilo ena tretjina članov SKOJ-a dve tretjini pa najboljših mladincev se je vrnila nazaj v Celje kot udarna brigada. Delo teh članov SKOJ-a in najboljših mladincev brigadirjev je uspelo. Z delavnim elanom, katerega so prinesli s proge, so odšli v naše tovarne in podjetja ter šole in so s široko agitacijo in popularizacijo o uspehih na progi dosegli, da je mladinska organizacija v letu 1947 v Celju odposlala na progo Samac—Sarajevo preko 800 svojih najboljših članov in formirala 8 mladinskih brigad, katere so se vrtele s proge vse udarne in ena celo 2 krat ena pa trikrat udarna. Tudi v letošnjem letu je že odšlo iz mesta na delovne akcije LMS preko 500 mladincev v 3 brigadah, od katerih je vajeniška brigada že 1 krat udarna.

Ne samo brigade na delovnih akcijah, tudi produkcijske brigade v naših tovarnah s svojimi uspehi dokazujejo, kako se mladina aktivno vključuje v borbo za izvedbo naše petletke. Ko so se začele formirati prve mladinske števke v naših rudnikih so že tudi člani SKOJ-a začeli formirati prve mladinske produkcijske brigade v naših to-

zslug Joštova Darinka pa tudi Lešnik Sabina.

Največji delovni efekt je dosegel prav golovo Tamše Kristijan, ki je samo v enem dnevu izkopal 10 m³ gramozov, 6 m³ nafovnil in pripravil 2 m³ za otvoritev gramozov. V čast V. kongresa KPJ je izbral svoj letni dopust na gradilišču, kjer je delal zelo požrtvovalno. Zelo agilen je bil tudi Tomc Jernej, vratar v Mohorjevi fiskarni, ki je kljub temu, da je invalid, delal zelo požrtvovalno in dosedaj opravil čez 80 ur.

Med zidarji so bili najbolj marljivi Bralina Franc, Sešlijak Franc, Tržan Franc in Peternel, ki so delali dnevno čez 12 ur. Pa tudi Černe Franc, Dušak Jože in železokrivec Strašek Leopold, so bili zelo požrtvovalni. Prav tako Pavlič Drago, doma iz hrvatskega Zagorja, ki je delal pri betonskem mešalcu dnevno 16 ur.

Dobrih aktivnih delavcev in prostovoljcev pa je še več, Rudič Anle, Pipan Franc, ki ima dosedaj že 240 ur, nadzornik Kumer Franc in drugi.

Svelti primeri pa ne oslonejo osamljeni. Množice prostovoljcev se vedno večajo, delajo vedno bolj marljivo. V medsebojnem tekmovanju se merijo, kdo bo z delom dokazal več predanosti domovini, Titu in Partiji.

varnah. Do sedaj je v kovinski industriji v Celju organiziranih 27 mladinskih brigad s 150 mladinci, v tekstilni industriji sta zaposlena v brigadah 102 mladincev, v gradbeni stroki pa 108 mladincev. V teh brigadah je zajeta naša najboljša mladina, ki dnevno presega normo od 10 pa do 70 odstotkov.

Tudi na naših šolah, od leta 1945 pa danes, lahko ugotovimo po uspehih dijakov in vajencev, da mladina razume našo borbo za čim več in čim boljši strokovni kader. Tudi tu slede člani SKOJ-a s svojim vzgledom in dajejo ostali mladini pobudo za čim načrtnejši študij z organiziranjem različnih krožkov.

Ena najvažnejših nalog, ki se postavlja že od leta 1945 pa do danes pred mladinsko organizacijo je prevzgoja naše mladine v marksističnem duhu. Neizpodbitno je, da je mladina v tem pogledu že naredila velik napredek. Zato so nam dokazi vsi delavni uspehi naše mladine, ki dokazujejo vso predanost naše mladine Partiji in Titu in izgradnji socializma. Res je, da se še v marsičem delajo napake tudi s strani članov SKOJ-a predvsem v ozkosti do mladinske organizacije, vendar te napake niso niti tako nevarne, da bi kakor koli zavrele polet naše mladine. Ti člani SKOJ-a kakor tudi ostali se morajo zavedati, da je predvsem potreben študij in učenje za odpravo takih in sličnih napak. Z načrtnim študijem, tako po SKOJ-ovski organizaciji, kot po mladinski, se bo ideološki nivo naše mladine dvignil in se bo mladina znala boriti z vsemi reakcionarji, ki še skušajo nekatere nezavedne mladince pritegniti v krog in jih odtegniti od borbe za izvedbo socializma. Da se mladina zna boriti proti takim elementom je dokazala že v marsikaterih primerih.

Da je danes naša SKOJ-eva organizacija dosegla tako velike uspehe v vodstvu naše mladine je pa zasluga naše Partije in njenega vodstva. Da pa dokazemo zaupanje v našo Partijo in njeno vodstvo, moramo doseči naslednje: da bo Partija lahko iz naših vrst črpala nov, zdrav in revolucionaren kader, da bomo lahko dali Partiji, dobrih, zdravih in predanih mladih komunistov, moramo razširiti naše vrste, vključevati v vazo komunistične mladine vedno nove in rove vrste najboljših mladincev. S pravilno vzgojo vse mladine bomo to dosegli. Da bomo tako še močnejši pomočnik naše slavne Partije pri izvajanju petletnega plana za izgradnjo socializma.

Govešek Darinka

Skrb ljudske oblasti za zdravljenje nepremožnih

Naša nova zdravstvena zakonodaja je v vseh svojih panogah prežeta z duhom socialističnih pridobitev narodno-osvobodilne borbe, nove družbene in politične ureditve. Dobila je v nauku in praksi nov pečat, pečat socialnega varstva vsega delovnega ljudstva.

Ta novi značaj našega zdravstva se kaže v predpisih socialnega zavarovanja, zaščiti vojnih invalidov, žrtve fašističnega terorja, oseb na prostovoljnih delih, kadrovcem in njihovih svojcem. Posebni predpisi urejajo pravice, ki jih imajo do brezplačnih pregledov, prevozov, zdravljenj v bolnicah in sanatorijih, do zobozdravljenja itd. Vsi ti predpisi so prežeti novega socialističnega duha ter dajejo največjo prednost tistim, ki so največ doprinesli za osvoboditev in se trudijo za pelletko. Res pa je, da je v našem zdravstvenem aparatu še precej namuščenec starega duha, ki ljudem ugodnosti teh uredb nočejo ali ne znajo v zadostni meri tolmačiti in tako naši borci, invalidi, žrtve in delavci ne poznajo zdravstvenih pravic, ki jim pripadajo in so večkrat zanje prikrašani.

V tem članku se pa hočemo pomuditi glede ugodnosti, ki jih nudi naše socialistično zdravstvo ostalim ljudskim množicam, ki po krivdi stare kapitalistične zakonodaje še ne morejo uživati koristi gornjih posebnih predpisov. Tu gre za naše najrevnejše ljudstvo, nezavarovane onemogle polske delavce, male in srednje kmetje, služkinje in postrežnice, civilne invalide in pohabljenе, jetične, slaboumne, matere s številnimi otroci in vdove ter sirote.

V stari Jugoslaviji je bilo zdravstveno varstvo siromašnih omejeno le na zasilno ambulantno zdravljenje v bolnicah in pri občinskih zdravnikih in še tega ni nikdo nadziral. Ta ugodnost je bila malokomu znana in ni bila nikjer objavljena. Posamezne zdravstveno varstvene določbe za siromašne so bile raztresene po najrazličnejših zakonih, uredbah in drugih predpisih. V ta krog so spadali le takozvani občinski reveži, tipični hlapci Jerneji in znano nam je, kako so z njimi postopali. Skralka, vse zdravstveno varstvo siromašnih je bilo v praksi enako ničli. Le kjer so bili res progresivni zdravniki, so se zanje zavzemali.

Do danes pa sta izšli že dve obsežni uredbi s pravilniki o zdravljenju nepremožnih, prva za območje Slovenije dne 5. maja 1947, druga za vso državo dne 1. julija 1948. Obe ti uredbi imata namen, čimprej socializirati naše zdravstvo kot je nakazano v naši Ustavi. Z njima se je krog zdravstvene varstva plačila nezmožnih tako razširil, da je skoro enak varstvu, ki ga uživajo socialni zavarovanci in da se lahko vsak, tudi najrevnejši poslužuje vseh pridobitev našega zdravstva. Ugodnosti teh uredb so deležni ne le nepremožni, temveč tudi mali kmetje, mali obrtniki in njih družine. Za dosego ugodnosti ni več edino merilo višina davka, temveč tudi vse druge upoštevane vredne socialne okolnosti kot številna družina, nepreskrbljeni otroci, umobolnost, jelika ter ostale zastarele kronične in nalezljive bolezni.

Najprej navedimo ugodnosti, ki jih nudijo te uredbe, nato pa hočemo navesti par navodil za njih pravilno doseg posebej za okraj Celje-mesto in okolica. Pravilno poznanje in izvajanje uredb je važno zlasti po 1. juliju 1948, ko se je dnevna oskrbina v splošnih bolnicah povišala na din 130, v bolnicah za tuberkulozo na din 160, v bolnicah za duševne bolezni na din 80, pristojbina za pregled v državnih zdravstvenih ustanovah pa na 20, na domu pa na din 30. Lahko trdimo, da dobra polovica socialno nezavarovanega ljudstva tega ne zmore in mu tudi ni treba plačati. Čeprav je tudi za samoplačnike na drugi strani ugodnost v tem, da se v bolnicah ne zaračunavajo več posebej nobeni drugi stroški za zdravila, sanitetni material, transfuzijo krvi, rentgenske preglede kot je bilo to pred julijem 1948.

Za vse državljane, ki se hočejo poslužiti naših bolnic, poliklinik in okrevališč, bodisi da so samoplačniki, bodisi zavarovanci, bodisi manj premožni, je važno, da tam ob vstopu predložijo **napolnico** kake državne ustanove,

n. pr. soc. zavarovanja, zdravstvenega doma, v nujnih in smrtno nevarnih primerih pa vsaj napolnico krajevnega zdravnika. Brez predložitve te napolnice bolnikov ljudi Rešilne postaje ne smejo prevažati. Vsi, ki imajo z bolnikom opravka, si iz te napolnice izpišejo potrebne podatke, dočim bolnik izroči napolnico ustanovi, ki ga končno zdravi. V napolnico samo pa se zabeležijo storitve, prevozi, pregledi itd., ki so bili opravljeni.

Poglejmo nadalje, kdo so po uredbi samoplačniki in kako poravnava svoje obveznosti. Polne oskrbine v zdravstvenih ustanovah plačujejo vsi državljani, ki nimajo po uredbi o zdravljenju nepremožnih popusta, vsi nezavarovani tuji državljani, Zavod za socialno zavarovanje za vse zavarovance, Ministrstvo za zdravstvo za invalide, žrtve fašističnega terorja in revne svoje kodrovcem, Ministrstvo za narodno obrambo pa za pripadnike Jugoslovanske Armade. Vsi računi morajo biti z vsemi dokumenti predloženi tem noslovom najpozneje do 15. v mesecu po končanem zdravljenju. Istojla pošiljajo račune tudi rešilne postaje.

Kdor ni socialno zavarovan, ni vojak, invalid itd. ter tudi ne poseduje predhodnega potrdila za brezplačno zdravljenje od pristojnega krajevnega odbora in je torej samoplačnik, mora pri sprejemu v ustanovo položiti **akontacijo**, ki je enaka desetdnevemu znesku oskrbine, to je n. pr. v celjski bolnici din 1300, na otroškem oddelku din 650, v Novem Celju din 1600, na Stučencu din 800 itd. Če je sprejem nujen, mora pacient položiti kavcijo, čim more o sprejemu obvestiti svojce. Dan sprejema se v oskrbo ne zaračuna, pač pa dan odpusta. Če bolnik umre, pa ni zavarovan in nima svojcev, opravi pogreb ustanova brezplačno. Stroški za samoplačnike pri ambulantnih pregledih in na domu se plačajo takoj. Če traja zdravljenje v ustanovi manj kot mesec dni, se plačajo oskrbni stroški ob koncu zdravljenja pri odpustu pri blagajni dotične ustanove. Če traja zdravljenje več kot mesec dni, pa ob koncu vsakega meseca. Če oskrbina ob izstopu ni v celoti poravnana, pošlje ustanova račun stroškov samoplačnikov finančnemu referentu pristojnega ljudskega odbora. On odgovarja, da njegov odbor izterja znesek v 15 dneh po prejemu računa, ter ga takoj dostavi bolnici v 24 urah po prejemu denarja. Od zneska zadrži 10% kot svoj proračunski dohodek, 90% pa se dostavi bolnici. Krajevni odbori so torej živo zainteresirani na izterjavi, na drugi strani pa je na izgubi bolnica, ki sama v svoji kompetenci ne more ali ne zna izterjevati oskrbin in že pri izstopu. Če ljudski odbor tudi v 15 dneh ni mogel oskrbin izterjati, se nato izterjajo takoj po predpisih, ki veljajo za izterjevanje davkov, to je prisilno z rubežem.

Dnevno oskrbino plača kot samoplačnik v prvi vrsti tisti, ki se zdravi, pa tudi zakonca eden za drugega, otroci za starše in starši za svoje zakonske, nezakonske, pozakonske in posvojene otroke do 18 leta starosti. Na novo določa uredba, da sme bolnica zahtevati plačilo oskrbine od osebe, ki je po krivdi povzročila komu bolezen ali koga poškodovala ter ni treba zato čakati sodne odločbe. Če ti zavezanci stroškov ne poravnajo, jih mora ustanova ločiti pri sodišču. Pravilako je nova določba, da morajo kriti polne stroške v zavode za duševne bolezni svoji sami, če pa so nepremožni, pa pristojni ljudski odbor. Vse druge stroške za prevoz iz ene ustanove v drugo trpi tista zdravstvena ustanova, po katere nalogu se bolnik premesti.

Pomudili smo se natančneje pri samoplačnikih, ker so nameščenci ustanov disciplinsko in odškodninsko odgovorni za pravilno in pravočasno izterjavo in ker le na ta način moremo nuditi ostalemu revnejšemu prebivalstvu ugodnosti, ki jih bomo naštevali. Čim vestneje bodo namreč ustanove izterjavale oskrbine od soc. zavarovanja, od ministrstev in samoplačnikov, tem večje ugodnosti lahko nudijo revežem. Že tu pripominjamo, da znašajo oskrbni stroški za otroke do 7 leta starosti polovico manj, torej v Celju 65 din in je treba pri računih na to posebno paziti.

Kdor torej ni socialno zavarovan in zanj ne plača stroškov ministrstvo za zdravstvo ali narodno obrambo ter stroškov ne more plačati, more doseči oprostitve ali olajšavo le tako, da pred začetnim zdravljenjem dobi **»Potrdilo za brezplačno ali znižano zdravljenje«** pri pristojnem ljudskem odboru ter ga predloži pri zdravniškem pregledu in pri vstopu v bolnico. Potrdilo naj nikomur ne da iz rok, ker velja običajno 6 mesecev. Bolnica si v sprejemni zapisnik zabeleži šl. in datum izdanega potrdila ter ime KLOja, ki ga je izdal, prav tako zdravnik ali lekarna odnosno zobna poliklinika. Se bolje je, da zadrži original potrdila krajevni zdravnik, h kateremu se pacient redno zažeka (čl. 9 rep. uredbel). V slučaju potrebe babiške pomoči pa potrdilo zadrži babica, ki je bila pri porodu na domu ter v mesečnem poročilu ljudskemu odboru navede šl. izdanega potrdila.

Le kadar je zdravniška pomoč ali sprejem v bolnico tako nujen, da bi odklonitev pregleda ali sprejema pomenila življenjsko nevarnost za upravičenca, se sme pristojnemu krajevemu zdravniku ali najbližji bolnici predložiti potrdilo tudi naknadno toda najpozneje v 8 dneh po sprejemu. Za to je dolžnost uprav in svojcev ponesrečenec, da se v takem slučaju ko zvedo, da je nekdo domačih rabil zdravnika ali bolnico, takoj podajo na pristojen **ljudski odbor**, da izda potrdilo za brezplačno zdravljenje ponesrečenca. Sicer je gojovo, da bo po zdravljenju dobil račun, da se ga bo rubilo in da bo po neuspelem rubežu le v izjemnih slučajih Izvršilni Odbor Okrajnega Ljudskega Odbora izdal odločbo o odpisu oskrbine, ki se ni mogla prisilno izterjati (čl. 16 Zvezne uredbel). Če torej ni bolnik v življenjski nevarnosti in ne položi kavcije ali potrdila soc. zavarovanja, ga bolnica po uredbi ne sme sprejeti, temveč napolni na **ljudski odbor** po napolnico za brezplačno zdravljenje. Dolžnost vseh namuščenec v zdravstvenih ustanovah, vseh zdravnikov, poverjenikov za zdravstvo in naših aktivistov, Rdečega Kriza itd. je, da pri vsaki priliki pojasnujejo revnejšemu prebivalstvu, kakšna je pravilna pot za dosego teh ugodnosti in da odklonitev zdravljenja brez le napolnice ne pomeni nesocialnosti ali sekatore, temveč, da se že enkrat napravi v finančnem poslovanju naših zdravstvenih ustanov potreben red in evidenca. Saj morajo vse bolnice in ustanove mesečno poročati okrajem višino na ta način odpisanih oskrbin. Kje naj dobijo pregled, če ni potrdilo predloženo predhodno?

Kdor zahteva tako potrdilo na ljudskem odboru, mora vedeti sledeče podatke: Ime upravičenca, poklic, bivališče, čas in kraj rojstva, pri nedoležnih pa podatke staršev ter razlog upravičenosti, predvsem višino davka, ki ga plačuje ter vrsto bolezni. Potrdilo mora imeti pečat ter podpis predsednika in tajnika ljudskega odbora.

Potrdila za brezplačno zdravljenje ni treba predložiti: bolnim porodicam in porodicam sploh, otrokom do 3 let ter bolnikom iz socialnih in prosvetnih ustanov, če to potrdi uprava doma. V teh slučajih je evidentno, da imajo po čl. 5, 7 in 12. zvezne uredb pravico do brezplačnega zdravljenja. Prav tako se morajo po čl. 8. predšolskim otrokom, učencem in študentom vseh šol ter članom kmečkih obdelovalnih zadrug računati le polovični oskrbni stroški brez potrdila KLO.

Kdo ima torej s **potrdilom pravico do brezplačnega zdravljenja**, pregledov, v bolnici in doma, do zdravlil, prevoza, babiške pomoči na domu, do specialistov, do ortopedskih pripomočkov in nujnega zobozdravstva?

Poleg gori navedenih, ki ne rabijo potrdila, sledeči:

1. Bolniki z akutnimi nalezljivimi boleznimi, n. pr. kolero, mrzlico, grižo, škrlatinko, davico, meningitisom, šenom, ošpicami, oslovskim kašljem, v slučaju epidemije n. pr. mumpsom, gripa itd.
2. Kdor boleha na aktivni in odprni jeliki, trahomu, raku, kapavici in sifilisu.
3. Kdor boleha za duševnimi boleznimi.
4. Vse osebe, ki imajo bodisi od rojstva, bodisi pozneje dobljene ozdravljive in popravljive nakaze.

5. Mali, ki spremlja otroka do 1. leta in ga doji.

6. Osebe, ki so zaradi bolezni demobilizirane iz JA.

7. Osebe, ki zbolijo na prostovoljnih delih za obnovo ali izgraditev države, n. pr. zadrugnih domov.

8. Fiziokulturisti, ki se poškodujejo na republiških tekmah.

9. Vsi dijaki v domovih in štipendisti.

10. Partizani iz leta 1941 in nekateri odlikovanci.

11. Člani Izvršilnih Odborov vseh ljudskih odborov.

12. Podpiranci socialnega skrbstva, tako onemogli kot sirote.

Vsi našeli imajo pravico do popolnoma brezplačnega zdravljenja v vseh bolnicah in okrevališčih in do vse zdravstvene pomoči, ki jo more nuditi naša socialistična država.

Poleg tega imajo po naši republiški uredbi pravico do te pomoči vsi, ki plačujejo letno manj kot 400 din dohodnine. Vlada LRS bo še natančneje predpisala, kateri mali kmetje imajo brezplačno zdravljenje.

S potrdilom pa imajo pravico do polovičnega zdravljenja v bolnicah ter do brezplačne ordinacije, obiska na domu, do specialistov, sledeči:

1. Bolniki z zaprtjo tuberkulozo.
2. Otroci nad tri leta ter učenci in študenti vseh šol.
3. Člani kmečkih obdelovalnih zadrug.
4. Mali kmetje, ki plačajo manj kot 700 din dohodnine.
5. Vdove z 2 ali več nepreskrbljenimi otroci.

... pozivam komuniste in nekomuniste, da ostanemo do jutra ...

Razpravljati o važnosti zadrugnih domov bi bilo prezredmetno, ker o tem se že razpravlja dolgo in vsepovsod. Važnejše je opisati kako se delo na gradnji zadrugnega doma razvija, kako poteka, kakšna je udeležba in kritično pogledati na vse te momente.

Zelo slabo vreme v zadnjem času je brez dvoma zelo zavrlo izgradnjo in otvoritev zadrugnega doma v Medlogu. Tako, da je bilo nemogoče realizirati obvezo Okrajnega odbora OF za mesto Celje to je, da bi bil zadrugni dom v Medlogu zgrajen do V. Kongresa KPJ.

Ko se je v zadnjem tednu vreme izpremenilo, odnosno ni bilo več v taki meri deževja, je Štab delovnih brigad pokrenil najširšo akcijo, mobilizacije prostovoljnih delavcev.

Vodje podjetij in predsedniki sindikalnih podružnic so se obvezali, da bodo izgraditev čim bolj podprli s tem, da bodo organizirali čim več prostovoljnih delavcev in s tem pripomogli k realizaciji obveze. Prejšnji teden je vladal na gradilišču zadrugnega doma pravi živ-zav. Prostovoljci so trumoma prihajali na zadrugni dom, toda čeprav jih je bilo mnogo je vsakdo dobil svoje delo, ki ga je opravljal po vestnosti. Ugotoviti je reba, da so se mnogi izkazali prav agilno, med tem ko so nekateri samo prežali kako bi se čim bolj na tem prostovoljnem delu odpočili. Upamo, da takih v bodoče na prostovoljnem delu ne bo, ampak da se bodo prostovoljnega dela udeležili ljudje, ki bodo stremeli za tem, da bo efekt dela čim večji.

V sredo popoldne prejšnji teden je bila udeležba prav lepa. Preko vsega dneva se je udeležilo nad 600 prostovoljcev prostovoljnega dela. Posebno razgibano je bilo delo in življenje zvečer, ko se je delo pri luči. Slišali smo prepevanje, smeh, zraven tega pa se je delalo s polno paro. Sklep je bil, da se bo delo do 23. ure, ko se je bližala tura je bilo ugotovljeno, da je treba venec na postavljenem zidu še dalje betonirati, če ne bi bilo zidanje drugi dan onemogočeno. Da bi se pa delo vršilo še naprej, je bil po 23. uri sklican prav kraték sestanek vseh prostovoljcev, ki so ta večer delali. Na sestanku je v imenu Mestnega komiteta KP apeliral na prostovoljce tov Mrak in dejal sledeče:

»Dom bomo zgradili, obvezo bomo na vsak način skušali doseči, ker vemo, kakšno važnost bo zadrugni dom igral v našem gospodarstvu, zato pozivam v imenu Mestnega komiteta KP vse komuniste in nekomuniste, da ostanemo in podaljšamo delo do smene, ki pride jutri jutraj.«

Ze zadnjo besedo mu je zadržal buren aplavz in skandiranje na čast V. Kongresa KPJ in tov. Titu, ter vzkliki »Hočemo« in že se je nadaljevalo.

Mnogo jih je ostalo, razumeli so potrebo po tem delu, redki so bili tisti,

6. Starši s 5 ali več nepreskrbljenimi otroci.

Končno določa 7. člen zvezne uredb, da se ne zaračuna nikaka oskrbina v naslednjih državnih zdravstvenih ustanovah: v otroških poliklinikah in ambulantah, v raznih posvečovalnicah za matere, dojenčke in noseče, v protituberkuloznih dispanzerjih, v materinskih domovih, v postajah za prvo pomoč in v dečkih domovih in kolonijah za otroke do treh let itd. Ker bo torej v bodoče oskrba v celiskem dečjem domu brezplačna, se morajo vanj sprejemati seveda le sirote in dojenčki socialno ogroženih mater, ne pa drugi, katere starši lahko vzdržujejo doma ali pri rejnikih.

Vsi ti predpisi, ki naj bi jih poznale najširše ljudske množice, pričajo, kako se naša socialistična oblast revolucionarno trudi, da čimprej socializira zdravstveno službo. Kakor hitro bo seveda na razpolago dovolj zdravstvenega kadra in ustanov in bodo odpravljeni vsi ostanki starih izkoriščenih odnosov, bo socializacija izvedena popolnoma. Do takrat pa velja načelo: slehern premožen naj plača sleherni zdravstveni storitev in oskrbo, slehernemu manj premožnemu omogočiti pri tem popust, širokim množicam najrevnejšega prebivalstva pa nudimo brezplačno nego, ki je tudi ena velikih pridobitev narodno-osvobodilne borbe, ki je zagaranirana v Ustavi. V teh predpisih pa imajo tudi naši aktivisti bogat propagandni material za delo med širokimi ljudskimi množicami, ob katerem jim lahko konkretno pojasnujejo prednosti socialističnega državnega in družabnega življenja in kakor, kako hitro in sigurno je pot nove Jugoslavije do njega.

Smon Franc

ki so odšli. Delo se je s podvojenimi močmi nadaljevalo, pesem je postala glasnejša, komunisti in zavedni člani sindikata, ki so na gradilišču ostali so s tem pokazali veliko voljo za realizacijo načrta.

Ta primer nam je zgovoren dokaz, da je vsako delo in vsaka pred zavednega državljanca postavljena naloga izvedljiva in da v nobenem primeru ni ovir, ki bi lahko onemogočile nekaj, kar so delovni ljudje sprejeli kot nalogo. Tu pa lahko vidimo, da so ravno komunisti tisti, ki se najbolj borijo za dosego naših ciljev, za dosego stvari, ki so v interesu naše skupnosti, pa tudi to, kako je naše ljudstvo pripravljeno prenesti kakršne koli napore, kadar ga za to pokliče partija ali njeni člani.

Mladinskemu domu „Tončke Čečeve“ bi bilo potrebno več pomoči

Nedavno so predvajali v kinu »Metropol« film »Vse za otroka«. Imeli smo priliko občudovati na platnu »Dom igre in dela« v Gaberju. Res krasno urejen dom. In tako je tudi v resnici. In če smo v teh dneh malo listali po Celjskem tedniku, smo med vstricami čitali »delovni kolektiv te in te tovarne poklonil domu pet tisoč in še nekaj več. Dom v Gaberju podpirajo mnoge masovne organizacije, kakor so n. pr. AFZ...

Ni pa tako z mladinskim domom »Tončke Čečeve« v Celju — Vodnikova ulica. V tem domu se vzgaja, uči in usposablja za življenje čez 50 šolskih otrok. Otroci so iz vseh razredov osnovnih šol, sedemletke, nekaj jih posebej tudi nižje razrede, obeh gimnazij. Otroci so po večini popolne ali pa enostranske sirote, ki so prišli v dom iz najtežjega življenjskega okolja, v mnogih slučajih zanemarjeni, brez potrebne obleke in perila. Ti otroci so takorekoč pobrani s ceste, nevzgojeni, trmoglav. Kako težko in požrtvovalno je delo vzgojitelj in učitelj v tem domu, si lahko vsakdo misli, ki se le malo poglobi v to stvar. Koliko skrbi dela mladi upravniči ureditev tega doma in preskrba te dece s toliko skromnimi sredstvi.

Vkljub vsem težavam so bili v treh mesecih obstoja tega doma vendarle doseženi prav lepi vzgojni in učni uspehi pri teh otrocih. Oblastni forumi in vodstva masovnih organizacij, naj bi se zato zavedala važnosti tudi tega doma, naj bi mu posvetila več pozornosti in mesto kritik naj bi dala vzgojnemu delovnemu, učnemu in vzgojnemu osebj, ki požrtvovalno in složno dela za mlade bodoče graditelje socializma in kar je najvažnejše, nudila bi predvsem denarno pomoč novoustanovljenemu domu.

Žene v Celju bodo v dveh mesecih izpolnile važne in pomembne naloge

V času, ko zaseda V. Kongres KPJ v Beogradu, so se sestale 23. t. m. žene mesta Celja na plenumu AFŽ. Tovariš Gajšek Risto je seznanil žene z pomenom V. Kongresa KPJ, s tem velikim zgodovinskim dogodkom. Žene so z zanimanjem sledile referatu, v diskusiji pa izrazile popolno zaupanje v naše vrhovno vodstvo, predvsem v maršala Tita, kar so potrdile v sprejeti resoluciji V. kongresu KPJ.

Referatu je sledil pregled izpolnjenih obveznosti, ki so bile sprejete v predkongresnem času: sodelovanje žena v prostovoljnem delu in ljudskem posojilu.

Žene so razumele poziv tekmovanja, kar nam kažejo rezultati dela. Žene s Polul in Jožefovega hriba so se lotile pletja na Mestni ekonomiji, kjer je zel ogrožala pridelke, obrabe so fizič, da je bil poslan na tržnico. Žene Medloga, Dolgega polja, Lave in I. četrti so pomagale pri gradnji zadržnega doma na Babnem in na ruševinah. Lep primer pa nam je dala tovarišica Seligo Iyanka iz Lave, ki ima sama pri tem delu 127 ur, Žene I. četrti pa so delale na zadržnem domu in ruševinah 2500 ur. AFŽ Spodnja Hudinja je nadomestila delovno silo v lesni industriji s 1222 urami zaslužek pa namenila socialnemu skrbstvu itd.

Pri vpisovanju ljudskega posojila, ki pomeni dopolnitev proračuna k izvedbi petletnega plana, so žene pakazale razumevanje v sodelovanju. Na terenskih vpisnih enotah je 890 žena prispevalo 723.450 dinarjev, ker so večino gospodinj, ki so še nezaposlene. Sorazmerno s številom prebivalstva lahko ugotovimo, da je uspelo vključiti v tej akciji največ žena, to je 99 v II. četrti. Imamo več primerov, kjer so žene z mesečno podporo socialnega skrbstva vpisale posojila 500 din, kot tovarišica Galunova in Podvratnikova iz Medloga.

Ne smemo pa zanikati, da je poleg vzglednih primerov tudi nekaj odborov, ki so prav malo doprinesli ali pa nič v tem predkongresnem tekmovanju. Neprijetna lastnost, ki se dostikrat ukaže, je pomanjkljiva evidenca, ki jim kvartirne popolne rezultate storjenega dela.

Vse žene, ki so v predkongresnem tekmovanju doprinesle svoj delež k obnovi naše domovine, so se zavedale svojih dolžnosti, njihova skrb pa je, da bodo v bodoče zajele v delo vse neaktivne žene. Te žene je potrebno dvigniti, z njimi delati jim nuditi pomoč pri reševanju njihovih vsakdanjih težav. Pravna posvetovalnica bi nudila velik pripomoček ženi, saj bi v njej lahko prejela dobre in poučne nasvete, ki so ji potrebni v njenem družbenem in družinskem življenju. Marsikateri korak in dinar bi naša žena prihranila sebi, ki ga je dosedaj zapravila okoli raznih advokatov, ki so ji pa malo nudili ali skoro nič.

Poleg prave posvetovalnice je ženi nujno potrebna čitalnica kjer se bo v prostih trenutkih sprostila, kjer bo najbolj zaostala žena ob pravilnem podzku spoznala, da je prosvetljevanje žene nujno potrebno. Uvidela bo, da je tudi ona, do osvoboditve zaostala in zapostavljena žena, danes enakopravni člen v veliki verigi ljudi, ki grade in obnavljajo svojo domovino. Čitalnica naj bi ne bila izposojevalnica knjig, ampak rdeči kotiček.

Da razbijemo ozkost organizacije je nujno, da odbore na terenu poživimo, da odpravimo nerazgibanost in enoličnost, česar posledica je bila, da je celotno organizacijo na terenu predstavljalo le nekoliko najbolj delovnih žena.

Organizacija bo dobila pravi smisel le tedaj, če bo zbrala okoli sebe vse žene, ki še niso vključene v ostale masovne organizacije, jim nuditi moralno podporo in pomagala predvsem pri vzgoji otrok. Po tem vprašanju, ki življenjsko zadene vsako mater, jo bomo uspeli pritegniti v aktiv »mat in dete«. Ti aktivni so nujno potrebni predvsem v mestnih četrtih, Gaberju, Novi vasi in Pečovniku. Tam, kjer je organizacija še šibka, nevidna, pa naj bi bila predvsem težnja za aktivni, kjer bi žena na konkretnih nalogah čutila potrebo po vodstvu. Zdravniške posvetovalnice, ki že obstajajo na teh terenih naj bi dale ženam osnovo pri njihovem delu. Kjer so navdušene za kulturno-prosvetno delo naj bi vse zainteresirane zbrali v aktivih, naj bo bralnem, literarnem ali dramskem. V Medlogu, kjer je kulturno-prosvetno delo že precej razgi-

bano, bi ta aktivnosti pripomogel pri prosvetljevanju žene na vasi in krepitvi zadržnega življenja.

Odbornice pa poleg skrbi za aktivne ne smejo pozabiti na ostalo delo, skušajo naj v različnih oblikah dela zajeti vse žene.

Zavedajoč se, da je žena važen faktor pri graditvi petletnega plana, se plenum ni zadovoljil z doseženimi uspehi dela, temveč je sprejel nove delovne

obveznosti, ki bodo izvršene v dveh mesecih v čast V. Kongresu KPJ:

Organizirale čitalnico in pravno posvetovalnico za žene,

Postavile 5 aktivov »Mat in dete«.

Obnovile bodo 4 krajevne odbore Antifašistične Fronte Zena.

Upejale sistematični študij pri Okrajnem in terenskih odborih.

Nudile bodo vso pomoč pri graditvi in opremljenosti zadržnega doma.

Krajevni odbori bodo sestavili svoj krajevni plan, ki bo v skladu s krajnim planom.

P. M.

V zadnji številki najavljena otvoritev zadržnega doma v Medlogu je bila zaradi objektivnih težkoč preložena.

OTVORITEV ZADRUŽNEGA DOMA V MEDLOGU BO V NEDELJO 1. VIII. OB 9. DOP.

Zbiranje članstva sindikalnih podružnic in ostalega prebivalstva Celja bo ob 8. uri zjutraj na Glaziji, odkoder krenemo na gradilišče v povorki. Popoldne bo ob zadržnem domu ljudsko rajanje.

V počitniških kolonijah si naši malčki krepijo zdravje in pridobivajo novih sil za učenje

Kaj delajo naši pionirji v Vitanju

V koloniji se telesno in duševno krepimo

Tako so z zelo velikimi črkami napisali celjski pionirji na enem izmed letakov, razobešenih v obeh vitanjskih šolah, ki sta se v začetku julija otresli počitniške dremavosti.

Od tedaj, ko sta se sredi trga ustavila dva velika avtobusa z blizu 100 pionirji, je mirno Vitanje pod vnožjem Pohorja dobilo nov, mladosten prizvok. Otroci so prinesli pesem, smeh in vedrost, ki je lastna samo njim. In dnevi tritedenskih počitnic jim minevajo v sponi manifestaciji njihove radosti do življenja.

»To jim je lepo,« pravijo Vitanjčani, kadar pionirji s pesmijo korakajo skozi vas. Starejši jih gledajo z zadovoljstvom, vitanjski pionirji pa so tudi kmalu premagali prvotno zadrženo in vedno v večjem številu delijo radost pri igri in izletih s celjskimi tovariši.

Domotožje je izginilo

Takoj ob prihodu razpoloženje pionirjev ni bilo ravno najboljše, ker so morali ostati v svojih sobah. Tisti prvi trije deževni dnevi z mrzlim vetrom, ki je pihal s Pohorja, so krivi, da so nekateri začeli pogrešati svoje mame. Toda to so bila le trenutna razpoloženja. Najbolj močno je bilo domotožje pri Marjetki, ki se je ob spominu na mamo bridko razjokala, da so njene tovarišice morale uporabiti vso nežnost, preden se je zopet nasmejala. Kako je Marjetka oživela v prvem sončnem dnevu! Od domotožja in solz ni ostalo nobenega sledu. Ob prvem tabornem ognju pa je v vlogi »Gospa« in »Miška« spravila v smeh vse pionirje in goste. Dobra volja, dober tek in dobra kuharica — vse to je pripomoglo, da je dobila rdeča lička. In ko se je po dveh tednih ponovno tehtala, je tehtnica skočila kar za 2,20 kg v njeno korist!

Tako je večji del pri vseh pionirjih. Res, kuharica v koloniji zna pripraviti jed tako, da zmeraj bolj tekne. Zato je odjemalcev za dodatek pri razdeljevanju obrokov vedno več. Vse gre odlično v slast: od juhe, zrezka, prikuhe do borovnic. Da borovnice! Kako teknejo pionirju po popoldanskem počitku, potresene s sladkorjem! Nikdar ne ostane za njimi drugega kot rdečkasto-modre lise okrog ust. In gobe, ki jih sami naberejo na izletu, so boljše kot meso —.

Dober pionir - dober učenec!

to je eno izmed starih gesel, katerega so napisali še pionirji, učenci šole, v kateri je sedaj kolonija. Velja pa tudi za celjske pionirje, ki so tu predvsem na oddihu in radi pojejo: Prav lušno je res na deželi! Njihovi nasmejani, od sonca ožgani obrazi pa povedo to že brez besed.

Lepi dnevi jim ponujajo brez števila zanimivih izletov v okolico Vitanja. Bele poti med travniki vodijo v gozdove in planine; sprehodi in izleti so priljubljena zabava pionirjev. Ker pa niso prišli v Vitanje samo zato, da se debelijo, uporabljajo vsak sprehod za poglobljanje svojega splošnega znanja.

V prvih dneh so se seznanili z zgodovino Vitanja. Govorili so o stari rimski naselbini Upalo, o dobi turških vdorov, o časih, ko so vitanjski kmetje tlačani graščakom in drugo. Z velikim zanimanjem so sledili zgodovini Vitanja v času narodno-osvobodilne borbe, katero je prinesla tja 14. divizija. Obiskali so nekatere kraje borb, in počastili grobove padlih junakov, ki so jim priborili lepšo mladost.

Ob drugi priliki so se pogovorili o vrstah lesa, ki je glavni vir dohodkov tukajšnjega prebivalstva in naše narodno bogastvo. Neštevilne brzice Hudinje so sprožile pogovor o vodi in njenem izkoriščanju. O gradnji hidrocentral, elektrifikaciji v petletki, o vodnih poteh in prometnih sredstvih. Delavci na njivi so dali povod za razpravo o kakovosti zemlje, o obdelovanju polj in kmetijskem orodju. Ob vsakem izletu so se pojavile nove zanimivosti in nova vprašanja. Odgovori na vprašanja, ki se sama pojavijo v otrokovem opazovanju in iskanju, pa so najboljša šola.

Dober pionir je vedno tudi dober tovariš

tudi to ni napisano samo v spalnicah celjskih pionirjev, temveč vedo že izven kolonije. Prvi dan po dežju, je četa pionirev napravila sprehod preko travnikov. Kmetje so izkoristili lepo vreme in zgodaj zjutraj pokosili. Ko so prišli na travnik naši pionirji, je bilo sonce že visoko in travo je bilo treba obrniti. Na enem izmed travnikov je obračala košenino stara ženica sama. Pionirji so opazili, da s težavo dela. Spomnili so se svoje obljube o tovarštvu in ji ponudili pomoč. V pol ure so raztrosili vse seno, s katerim bi se stara ženica ukvarjala vse popoldne. Ginjena je pripovedovala pionirjem o svojem trdem življenju, o edini kravi, za katero je vzela v najem pokošeni travnik in kar ni mogla najti dovolj besed v zahvalo za uslugo. Otroci so bili s seboj zadovoljni. »Mi smo pionirji in zato vedno tudi dobri tovariši,« so ob slovesu povedali ženi. Kmalu potem so pomagali kmetu v dolini Hudinje pri tlačanju sena, deklice pa so oplele vrt vitanjske organizacije antifašističnih žena.

S Titom, za domovino - naprej!

zadoni vsako jutro iz sto grl pri dviganju zastave, ko je zbran ves pionirski odred »Slavka Štandra«. Tedaj se pomenijo o vsem, kar bo njihova dnevna naloga in zabava, iznašajo predloge in želje. Zlasti živahen je bil zbor minuli ponedeljek. Iz nedeljskega časopisa so pionirji izvedeli, da so tudi posamezni pionirski odredi prispevali k zbiranju ljudskega posojila, ki je že preseženo.

»Tudi mi bi radi podpisali se je slišalo iz vrst »toda od kod naj vzamemo denar?«

»Denar bomo zaslužili,« so se končno zedinili. »Nabrali bomo borovnice, jih prodali, denar pa dali za posojilo!«

Čete so si takoj napovedale medsebojno tekmovanje, katera bo več nabrala. Vzeli so s seboj v gozd same velike lonce, da je kuharica kar majala z glavo. Ko pa so se vrnili s polnimi

Župnik iz Dobrne in skupina špekulantov ter prevratnikov pred sodiščem

V sredo in četrtek se je zagovarjala pred okrajnim ljudskim sodiščem v Celju, skupina ljudskih škodljivcev in protidržavnih elementov. Glavni krivec je bil Urleb Franc — župnik iz Dobrne, ki je v sovražnem razpoloženju do ljudske oblasti zagrešil vrsto prestopkov in bil tako postavljen pred ljudsko sodišče. Njegovo sovraštvo do naše družbene ureditve, ga je privedlo tako daleč, da se je povezal preko tretje osebe s skrivarji, ter jim kot duhovnik dajal moralno oporo, nasvete in jih bodril. Od soobtoženca Flereta, trgovca v Dobrni je prejemal tajne letake o nekakšni vojski kralja Matjaža in njenih namelih. Priznal je tudi, da je vedel, da je soobtoženi Flere povezan z špijonom Snojem, pri katerem je dobival navodila. Župnik je tudi razširjal prepovedano knjigo »Fatima« uporabljaj spovednico in prižnico v protiljudske namene.

Za svoje prevratniško in protiljudsko delo je bil obsojen na 5 let prisilnega dela z odvzemom prostosti, ter na zaplenbo celotnega premoženja.

Drugi obtoženec je Flere Anton, bivši trgovec v Dobrni. Bil je v povezavi z že obsojenim špijonom Snojem in po njegovih direktivah pričel z organizacijskim delom v cilju, da organizira družbo, ki bo imela namen rušenja državne ureditve FLRJ. Razširjal je letake, na vsakem mestu kritiziral ljudsko oblast itd.

Poleg tega pa je tudi kot trgovec izrazilo deloval v škodo ljudstva. Po osvoboditvi je prikrikl mnogo artiklov garantirane preskrbe, imel knjigovodstvo tako urejeno, da je lahko z blagom na razne načine špekuliral in ga odtegoval ljudstvu. Pri tem poslu pa mu je verno pomagala njegova žena, ki je vedela za vse njegovo početje. Hra-

nila sta tudi precejšnje vsote denarja iz stare Jugoslavije in prav tako iz Nedeljeve Srbije. Oba sta pritegnila v svoje špekulantsko delovanje še pomočnico Sevek Pepco, ki je nagovorila uslužbenca KLO Barle Danijela, da ji je žigosal karte za sladkor, te ga tako odtegnila ljudstvu

Obtoženi Flere Anton je bil za svoje prevratniško delo kaznovan z odvzemom prostosti s prisilnim delom petih let in zaplenbo celotnega premoženja. Njegova žena na eno leto pobiljševalnega dela, pomočnica Sevek Pepca na 6 mesecev pobiljševalnega dela. Barle Danijel pa na 4 mesece pobiljševalnega dela.

Poleg gornjih sta sedeli na zatožni klopi tudi bivša trgovka Zdolšek Emilija in Sajko Julijana. Prva zaradi špekulacije ker je kot trgovka odtegnila precejšnje količine blaga garantirane preskrbe. Blaga v vrednosti 24.000 dinarjev, ter 50.000 dinarjev gotovine je imela skritega v St. Jurju pri šivilji Sajko Julijani, vse v namenu, da z njim špekulira in tako bogati na račun delovnega ljudstva.

Sajko Julijana je poleg tega, da je skrivala blago Zdolšek Emilije, kar je protizakonito, tudi razširjala prepovedano knjigo »Fatima«, za kar jo je nagovoril prvoobtoženi župnik iz Dobrne. Poleg tega je na vse načine kazala sovraštvo do ljudske oblasti — za to njeno početje je kriv predvsem župnik, ker jo je s svojo propagando popolnoma preslepil.

Obtožena Zdolšek Emilija je kaznovana z 9 meseci prisilnega dela ter odvzemom prostosti in zaplenbo celotnega premoženja.

Sajko Julijana pa na 6 mesecev pobiljševalnega dela.

Pionirji iz počitniške kolonije v Bakru nam pišejo

Pionirji okraja Celje - okolica smo v počitniški koloniji v Bakru ob morju. Vseh pionirjev nas je 46. Prva naša naloga ob prihodu v kolonijo je bila, da smo si uredili dom. Čeprav smo tukaj šele en teden, smo si že ogledali mnogo zanimivega. Prvi za nas najvažnejši dogodek je bil obisk velikega tovarnega parnika »Kozara«, ki je že nekaj dni zasedran v bakarskem pristanišču. Parnik je dolg 107 m, širok okrog 20m. Nanj natovorijo do 7500 ton. Dve tretjini parnika je bilo že v vodi. S posebnim zanimanjem smo opazovali, kako so ladijski žerjavi s pomočjo velikih škripev dvigali ogromne tovore lesa in ga spuščali v globino parnika. Z dovoljenjem kapitana smo si smeli ogledati parnik. Mornarji so nas v posameznih skupinah vodili po parniku in nam razkazovali vse naprave. Po železnih stopnicah smo se spustili v globino parnika tako, da smo bili 6 m pod morjem. Razkazovali so nam ogromne stroje, peč in vse naprave, ki so potrebne tako velikemu parniku. Parnik bo natovoril les in ga odpeljal v Holandijo. Komaj čakamo, da bomo videli odhod tega velikan.

Ogledali smo si mesto Bakar, ki leži na skrajnem koncu bakarskega zaliva na pečinah. S posebnim zanimanjem smo si ogledali notranjost gradu Zrinjskih. Kar groza nas je bilo, ko smo pomislili na to, kako so ubogi tlačani od gladi umirali po temnih ječah, če se niso hoteli pokoriti gospodi.

Napravili smo tudi izlet v Bakarac, in 7 km oddaljeno Kraljevo. Na najlepšem mestu so si v srednjem veku zgradili hrvaški fevdalci Frankopani svoj grad, ki pa je bil v času okupacije požgan. Razvaline tega ogromnega gradu nam pričajo, kako ogromna razlika je bila nekoč med fevdalno

gospodo in ubogimi tlačani. Ob tem pogledu smo se še bolj zavedeli kako lepo nam je v Titovi Jugoslaviji in kako skrb naša oblast za nas pionirje, ki uživamo svoje počitnice v raznih počitniških kolonijah.

Gotovo vas bo zanimalo, kakšno je naše vsakdanje delo. Čeprav smo iz raznih krajev celjskega okraja se prav dobro razumemo. Na disciplino smo se hitro navadili. Prvo naše jutranje delo je gimnastika s katero krepimo naše mišice. Naš odred »Deslovnik-Kajuh« je razdeljen v 4 čete, ki tekmujejo med seboj za prehodno zastavico. Druga četa jo je dobila 3 krat, prva pa 1 krat. Imamo razne krožke: pevski, dramski, šahovski, folklorni itd. Vsako dopoldne se kopamo in sončimo. Tako smo že ožgani, da nas Celjani ne bodo spoznali, ko se vrnemo domov. V ponedeljek, dne 19. julija smo imeli zvečer lepo prireditev v počastitev V. kongresa KPJ. CK-ju KPJ v Beogradu smo poslali pozdravno resolucijo.

Proučujemo življenje v morju in na morju. Nabiramo raznovrstne školjke, katerih imamo že prav lepo zbirko.

Proučujemo lukajšno floro, ki se v marsičem razlikuje od naše. Spoznali smo že mnogo novih rastlin. V našem domu smo si napravili lično gredo z rastlinami, katere naberejo na naših sprehodih.

Pionirji v koloniji Bakar se najlepše zahvaljujemo vsem tistim, ki ste nam omogočili tako prijetne počitnice v tukajšnjem domu. Vroče prismojimo sonce nas bo okrepilo, da bomo proti raznim boleznim odporni. Naučili pa se bomo mnogo, mnogo, kar nam bo koristilo pri našem šolskem delu.

Vse znanke pozdravljamo!

Pionirji počitniške kolonije okraja Celje-okolica v Bakru!

